

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Вінницької області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Вінницької області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств **Вінницької області** у II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують **значне скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців**. Інфляційні та девальваційні очікування високі.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують¹:

- **скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – «мінус» 80.0% (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 48.7%;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що зростання цін перевищить 20.0%, становить 76.2%, у цілому по Україні – 58.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **девальвацію національної валюти високими темпами:** знецінення гривні відносно долара США очікують 90.5% респондентів, у цілому по Україні – 88.9%;
- **погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – «мінус» 25.0%, у цілому по Україні – «мінус» 17.1%. Найпесимістичніше налаштовані керівники підприємств переробної промисловості: баланс відповідей – «мінус» 50.0% (таблиця);
- **зменшення загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – «мінус» 9.5% (таблиця), у тому числі зменшення обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку, але значно вищими темпами: баланс відповідей – «мінус» 60.0%. У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- **скорочення інвестиційних видатків як на машини, обладнання та інвентар, так і на виконання будівельних робіт:** баланси відповідей – «мінус» 43.8% та «мінус» 50.0% відповідно. У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 34.7% та «мінус» 37.2% відповідно;
- **значне скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 42.9% (графік 4). У цілому по Україні – «мінус» 29.0%;
- **високі темпи зростання цін як на товари/послуги, що купуються, так і на продукцію власного виробництва:** баланси відповідей – 95.2% та 85.7% відповідно (графік 6). За оцінками респондентів області, найбільше на подорожчання товарів/послуг власного виробництва впливатимуть проблеми з логістикою, ціни на сировину та матеріали, а також попит на власну продукцію (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції вищими темпами, ніж на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 76.2% та 23.8% відповідно (графіки 4, 6).

Спроможність підприємств нарощувати виробництво найбільше обмежують воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину, матеріали та енергоносії (графік 5).

Очікується зростання потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планують брати кредити (26.3% опитаних), надають перевагу кредитам виключно в національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів, за оцінками респондентів, останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Головними стримуючими чинниками залучення кредитних ресурсів респонденти називають занадто високі ставки за кредитами, наявність інших джерел фінансування та надмірні вимоги до застави (графік 10).

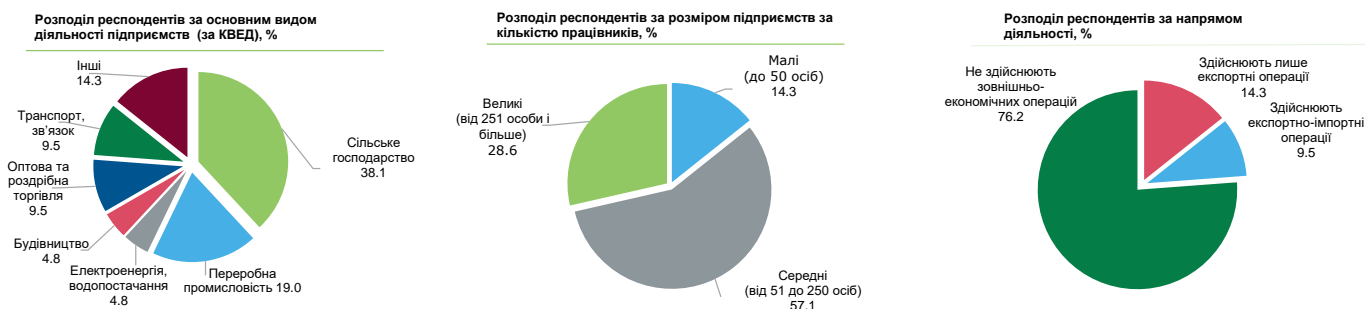
Усі респонденти зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках, у цілому по Україні – 93.5%.

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

- **поточний фінансово-економічний стан підприємств поганий:** баланс відповідей – «мінус» 35.0% (графік 3), у цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 28.8%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 13.3%;
- **підприємства області працюють на межі виробничих потужностей:** баланс відповідей – 0.0%.

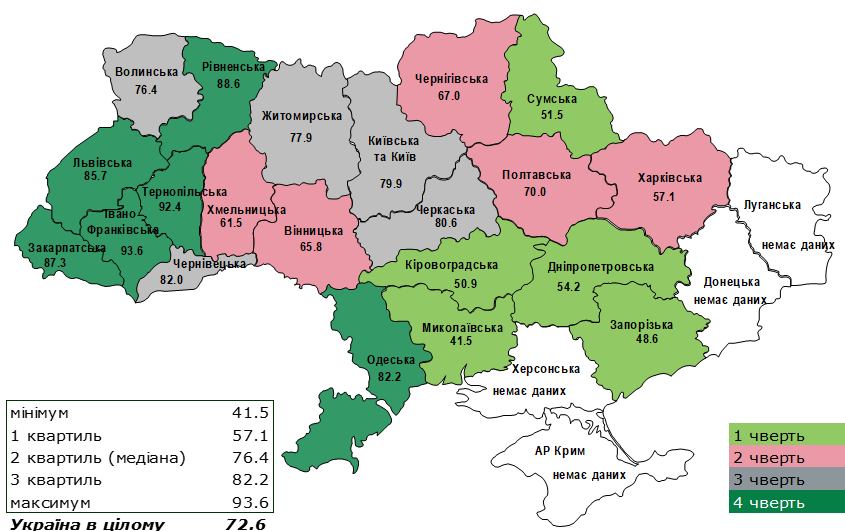
¹ Очікування підприємств області у II кварталі 2022 року не порівнюються з очікуваннями у I кварталі 2022 року (через нерепрезентативність вибірки у зв'язку з початком війни та передчасним завершенням опитування у I кварталі 2022 року).

Паспорт вибірки^{2,3}

- період проведення – 03–25 травня 2022 року;
- опитано всього 21 підприємство;
- репрезентативно за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство та переробна промисловість.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями⁴, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Вінницької області щодо ділової активності (за складовими)

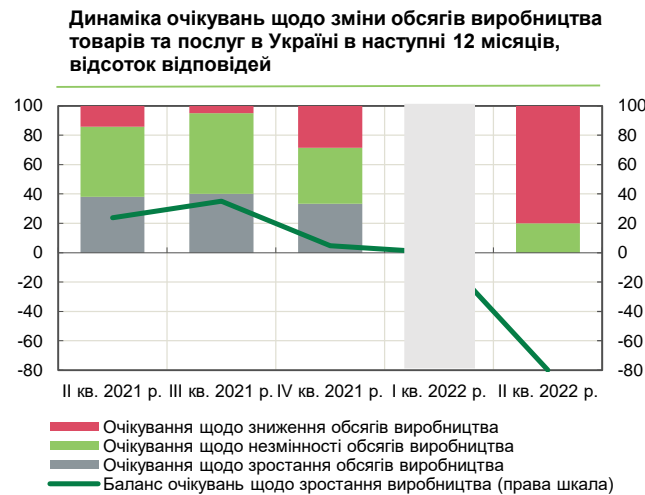
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	15.0	5.3	5.3		-25.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	38.1	28.6	30.0		-9.5
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	19.0	11.1	4.8		-50.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	25.0	26.3	4.8		-43.8
кількості працівників	-4.8	-4.8	-9.5		-42.9

² Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

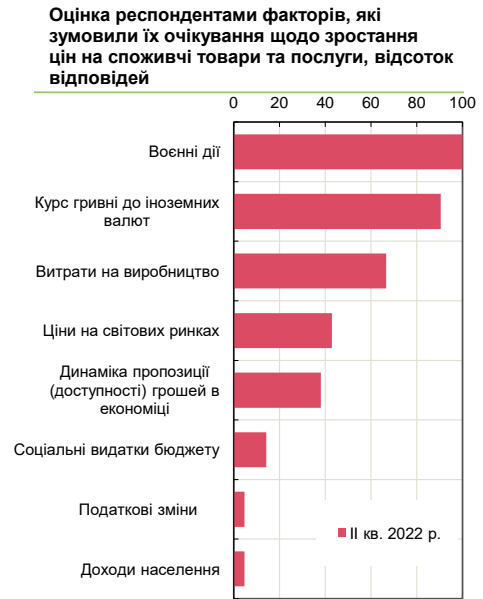
³ В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

⁴ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

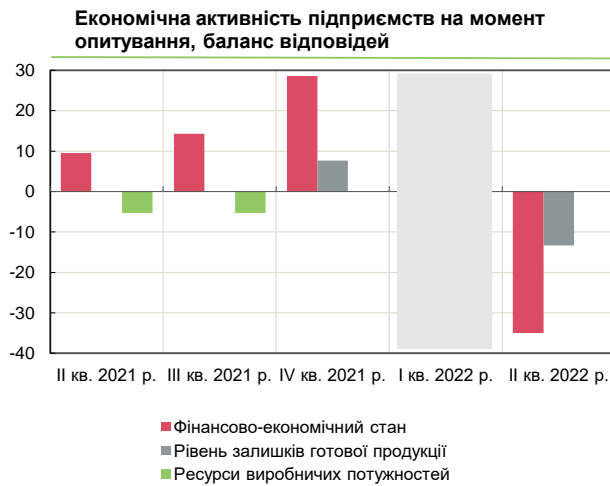
Графік 1

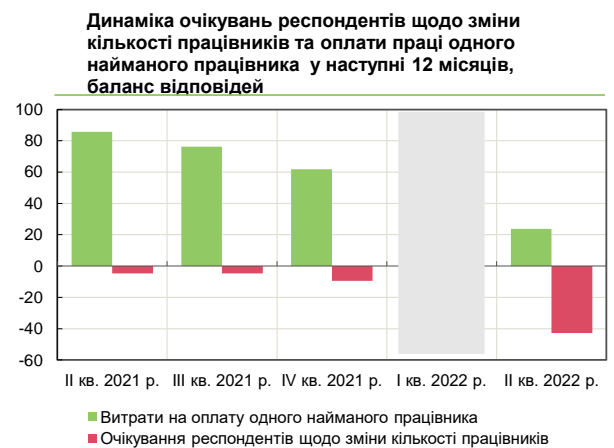
Графік 2

Графік 3

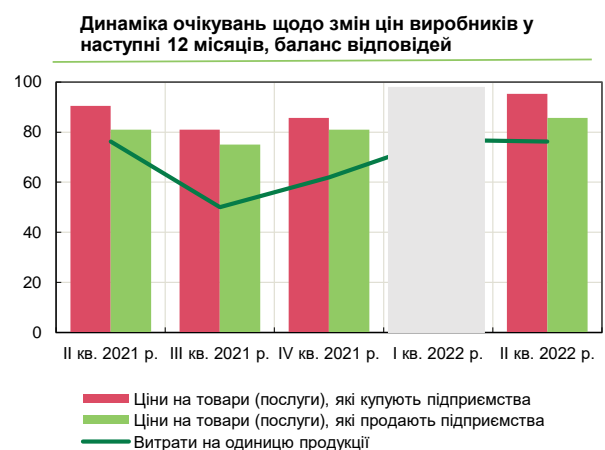
Графік 4

Графік 5

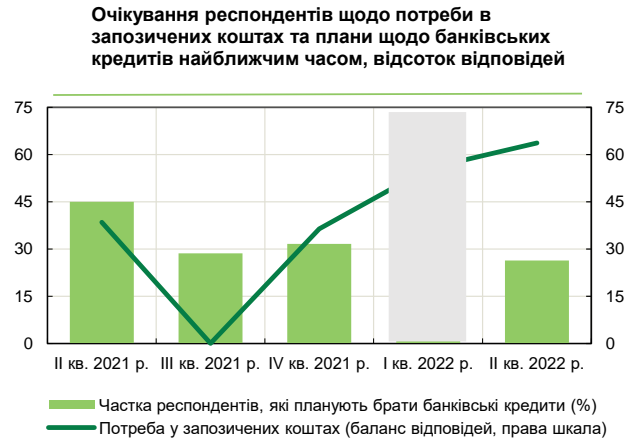
Графік 6

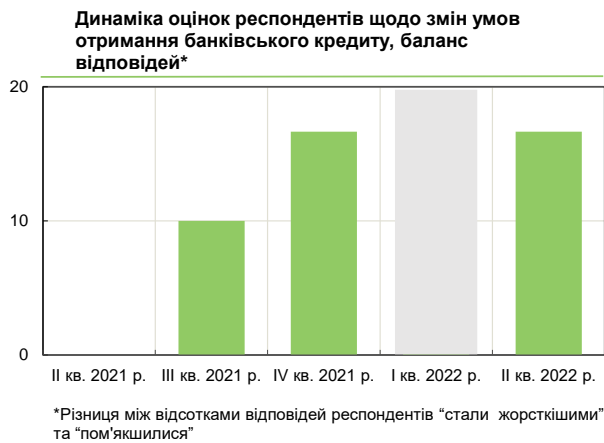
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

